

از سری کتاب‌های گروه مؤلفین اندیشمند

ریاضیات پایه چهارم

تیزهوشان اندیشمند

قابل استفاده داوطلبان پایه چهارم و در به مراکز
استعدادهای درخشان و دیگرمدارس نمونه کشی

شامل : درسنامه، مثال‌های حل شده +

۷۰۰ سؤال چهارگزینه‌ای به همراه پاسخ تشریحی

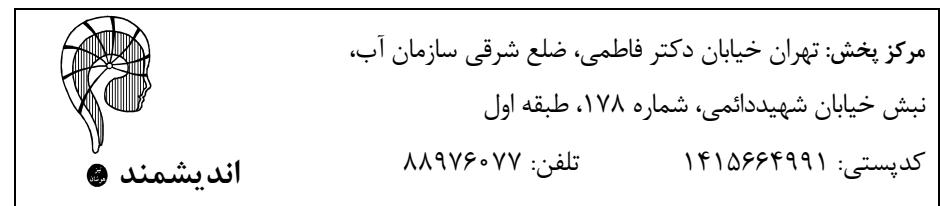
مؤلف: عطاخان کریمی

ناشر: تندیس نظرهای اندیشمند

ناظرات علمی آموزشگاه اندیشمند

فیبا

نام کتاب : ریاضی چهارم ابتدایی
مؤلف : عطاخان کریمی
تایپ و صفحه‌آرایی : محمدی نسب
نوبت چاپ : تیراژ

حقوق چاپ و نشر، محفوظ و مخصوص ناشر است.
با همکاری آموزشگاه علمی اندیشمند

بسمه تعالی

اول دفتر به نام ایزد دانا

مقدمه

با توجه به اهمیت درس ریاضی در دوران تحصیل و این که بخشی از سوالات آزمون های ورودی مدارس استعدادهای درخشان، نمونه دولتی و مدارسی که برای پذیرش دانش آموز، آزمون ورودی دارند، از محتوای کتابهای درسی کلاس چهارم طرح می گردد، ما را بر آن داشت تا اقدام به طرح و تهیی سوالهایی از محتوای ریاضی کلاس چهارم نماییم.

با این انگیزه به منظور رشد و پرورش استعدادهای نهفته و توانایی های بالقوه دانش آموزان، کتاب حاضر شامل: نکات مهم درس ها و ۷۰۰ سوال طبقه بندی شده تدوین گردید تا هم مکمل آموخته های کلاسی دانش آموزان باشد و هم این که آن ها بتوانند بنیه ای عملی خود را به سطحی مطلوب و بالاتر از سطح کلاس برسانند و با اعتماد به نفس بیشتر خود را برای شرکت در کنکورهای مختلفی که در پیش دارند آماده سازند.

جهت استفاده هی بهتر از این مجموعه، به موارد زیر توجه شود.

این مجموعه در هفت فصل که در هر فصل ابتدا نکته ها و مفاهیم و مثال های مرتبط با موضوع، سپس سوال ها به صورت موضوعی طبقه بندی شده است. بدیهی است دانش آموزانی می توانند سوال ها را بهتر انجام دهند که پس از یادگیری مفاهیم کتاب درس، نکته ها و مفاهیم کتاب حاضر را مطالعه کنند. سپس اقدام به انجام سوال ها نمایند.

در تهیی سوال ها، محتوای کتاب درسی و مطالب فراتر از سطح کتاب، متناسب با سوالات آزمون های ورودی ملاک اصلی بوده است. تعداد سوال های هر بخش متناسب با مفاهیم آن بخش و تا حد امکان از ساده به مشکل چینش شده است تا دانش آموزان ابتدا با انجام سوال های ساده تر و پایه ای، آمادگی انجام سوال های مشکل تر را پیدا کنند.

سؤال ها با زمان بندی مناسب انجام شود. سپس پاسخ های داده شده با پاسخ نامه ای آخر کتاب مقایسه شود (قبل از انجام سوال ها به پاسخ نامه مراجعه نشود).

«با توجه به این که سوال ها جنبه ای آموزش دارند، برای هر سوال به طور میانگین حدود ۹۰ ثانیه وقت در نظر گرفته شود.»

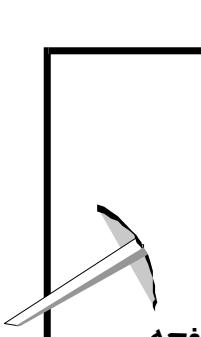
امیدوارم حاصل تجربه و تلاش اینجانب با بیش از ۴۰ سال سابقه ای آموزشی و تدریس در کلاس های چهارم و پنجم و ششم ابتدایی و سال ها فعالیت در گروه های آموزش مناطق مختلف آموزش و پژوهش و طراحی و تهیی سوال های استاندارد و امتحانات نهایی و تأثیف چند عنوان کتاب کمک درسی و آموزشی، گام مثبت و مؤثری باشد در جهت پیشرفت تحصیلی دانش آموزان عزیز میهن اسلامی.

در تهیی این مجموعه از رهنما دهای همکار گرامی مهندس حسین فتحی و همچنین از مدیریت محترم آموزشگاه اندیشمند جناب آقای امید فتحی که مراحل چاپ و نشر کتاب را عهده دار می باشند، قدردانی به عمل آید.

پس از یاری جستن از خداوند متعال، رهنما دهای همکاران گرامی و استادی و صاحب نظران محترم می تواند کمک و راه گشای ما در کارهای بعدی و رفع اشتباهات و نواقص احتمالی این مجموعه باشد.

عطاخان کریمی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان مطلب

فصل ۱: اعداد و الگوها	۷
فصل ۲: کسر	۲۷
فصل ۳: ضرب و تقسیم	۴۷
فصل ۴: اندازه‌گیری	۶۷
فصل ۵: عدد مخلوط و عدد اعشاری	۸۷
فصل ۶: شکل‌های هندسی	۱۰۵
فصل ۷: آمار و احتمال	۱۳۷
پاسخنامه‌ی تشریحی	۱۵۱
پاسخنامه فصل ۱	۱۵۲
پاسخنامه فصل ۲	۱۵۹
پاسخنامه فصل ۳	۱۶۵
پاسخنامه فصل ۴	۱۷۴
پاسخنامه فصل ۵	۱۸۱
پاسخنامه فصل ۶	۱۸۷
پاسخنامه فصل ۷	۱۹۸

$$1 \times 1 = 2$$

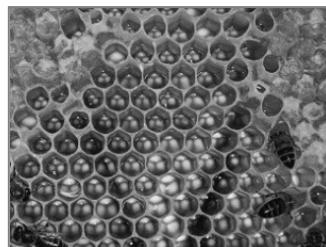
فصل اول

اعداد و الكوها

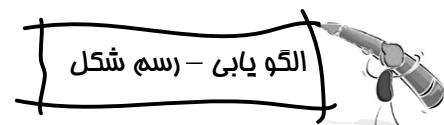

فصل اول

□ با نگاهی دقیق به محیط اطرافمان می‌بینیم که نظم خاصی در جهان حاکم است و دلیل آن وجود قوانین ثابت طبیعی در جهان است. براساس این قوانین، الگوها و طرح‌های متفاوتی را می‌توانیم روی بدن انواع جانوران، گیاهان، روی سنگها و ... بینیم که بعضی ساده و برخی پیچیده‌اند. انسان نیز از زمان‌های قدیم تاکنون در بسیاری از ساخته‌های خود با بهره‌گیری از الگوهای طبیعی طرح‌هایی را انجام داده است که نمونه‌های بسیاری را می‌توان در شهرها و کشورهای مختلف مشاهده کرد. به عنوان مثال ساختمان اداره پست واقع در خیابان کارگر تهران که از الگوی ظاهری لانه‌ی زنبور عسل طراحی شده است.

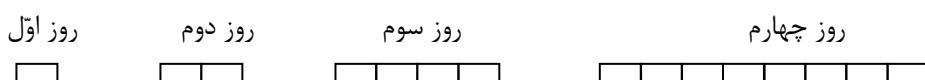
□ معماری بنای‌های قدیمی و جدید، کاشی کاری‌ها، گچ بری‌ها و ... همه نشانه‌هایی از وجود الگوها در زندگی ما هستند که بسیاری از آن‌ها از شکل‌های هندسی الگوبرداری شده‌اند.

□ در ریاضی نیز الگوها نقش مهمی دارند. الگو یابی خود یک مهارت است که در استدلال و حلّ خیلی از مسائل به ما کمک می‌کند.

 ۱. زمینی به چند قطعه‌ی مساوی تقسیم شده‌است. روز اول یک قطعه و سپس هر روز دو برابر روز قبل آماده‌ی کشت می‌شود. اگر روز چهارم کلّ زمین آماده‌ی کشت شده باشد، زمین به چند قطعه تقسیم شده است؟

 : پاسخ اول: رسم شکل

با کنار هم قرار دادن قطعه‌ها می‌بینیم که زمین به ۱۵ قطعه‌ی مساوی تقسیم شده است.

پاسخ دوم: رسم جدول

قطعه	روز			
	اول	دوم	سوم	چهارم
۱	۲	۴	۸	
$\times 2$	$\times 2$	$\times 2$		

$$1 + 2 + 4 + 8 = 15$$

۱، ۳، ۷، ...

 ۲. به این الگو توجه کنید:

عدد ششم چند است؟

 :

۱ → عدد اول

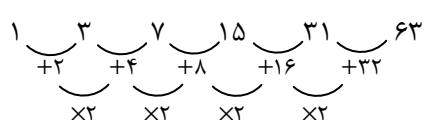
۷ + ۸ = ۱۵ → عدد چهارم

۱ + ۲ = ۳ → عدد دوم

۱۵ + ۱۶ = ۳۱ → عدد پنجم

۳ + ۴ = ۷ → عدد سوم

۳۱ + ۳۲ = ۶۳ → عدد ششم

با توجه به الگو و رابطه‌ی بین اعداد می‌بینیم، در هر مرحله دو برابر مرحله‌ی قبل به اعداد اضافه شده است.

الگو یابی - (ابطه‌ی بین عددها)

□ برخی الگوهای شمردن اعداد عبارت اند از:

شمسی ۱۰ تا ۱۰

شمس دن ۱۰۰ تا ۱۰۰

شمردن اعداد متواالی، زوچ:

ششم دن: اعداد متواالی، فردا:

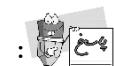
نیشن: دهنده‌ی عدد ۱۰۰ باشد، شکا، هشتم حه عددی، انسان مه دهد؟

Three base-ten blocks are shown. The first is a large vertical rectangle divided into a 10x10 grid. The second is a smaller vertical rectangle divided into a 10x10 grid, positioned to the right of the first. The third is a stack of three horizontal rectangles, each divided into a 10x10 grid, positioned to the right of the second.

شكل هشتم ، شکل سوم ، شکل دوم ، ... ، شکل اول

۱۰۰ ، ۲۰۰ ، ۳۰۰ ، ... ، ۸۰۰

در الگوهای عددی ابتدا باید رابطه‌ی بین عددها را کشف کنیم، سپس الگو را ادامه دهیم. رابطه‌ی بین عددها به صورت متواالی (هر بار با عدد بعدی یا قبلی خودش) یا به صورت یک در میان یا ... است. برای کشف رابطه‌ی بین عددها از چهار عمل اصلی، شمارش ۵۰ دهی و ... به تناسب استفاده می‌کنیم.

۲، ۵، ۸، ۱۱، ...، ...

۱۰

۱۷، ۱۴، ۱۱، ۸، ۳ + ۳ + ۳ + ۳

۳، ۶، ۱۸، ۷۲، ?

$$3, 6, 18, 72, 360$$

↓
 $\times 2$
 ↓
 $\times 3$
 ↓
 $\times 4$
 ↓
 $\times 5$

۳۰، ۲۸، ۲۴، ۱۸، ۱۰، ?

ار می گیرد؟

10 (1)

د بیشتر از مرحله‌ی قبل از
۳۰، ۲۸، ۲۴، ۱۸، ۱۰، ۸، ۶، ۴، ۲

عدد ها که شده است.

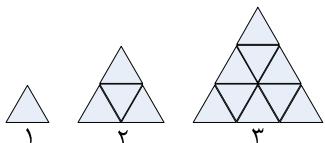
الگو یابی - (رابطه‌ی بین شکل‌ها)

□ در الگوهای شکلی نیز مانند الگوهای عددی، ابتدا باید رابطه‌ی بین شکل‌ها را کشف کنیم. سپس الگو را ادامه دهیم.

شکل ۱. در الگوی شکلی زیر، شکل چهارم و شکل پنجم هر کدام از چند مثلث کوچک تشکیل شده‌اند؟

شکل ۱
۱ مثلث

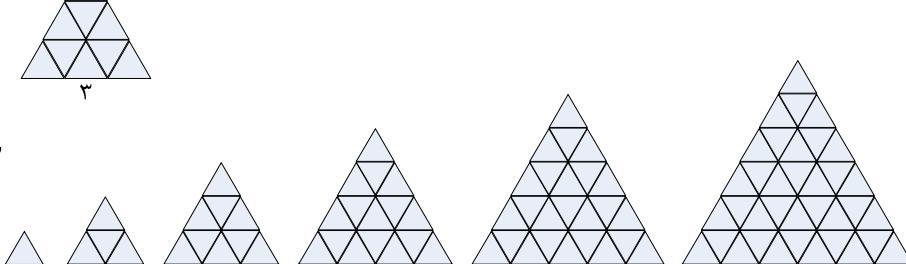
شکل ۲
۴ مثلث

شکل ۳
۹ مثلث

شکل ۴
۱۶ مثلث

شکل ۵
۲۵ مثلث

شکل ۶
۳۶ مثلث

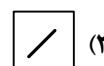
پاسخ دوم:

شکل	رابطه	تعداد مثلث‌ها
۱	1×1	۱
۲	2×2	۴
۳	3×3	۹
۴	4×4	۱۶
۵	5×5	۲۵
۶	6×6	۳۶

شکل ۲. در الگوی شکلی زیر، به جای علامت «؟» شکل کدام گزینه قرار می‌گیرد؟

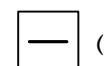
(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

: گزینه ۲ درست است. خط داخل مربع از راست به چپ در هر مرحله یک چرخش در جهت عقربه‌های ساعت به سمت گوشه‌ها، سپس به سمت ضلع‌ها و در پایان به سمت گوشه‌های دیگر داشته است.

عددنویسی

□ جدول ارزش مکانی عددها:

میلیون‌ها		هزارها		یکی‌ها	
یکان	دهگان	یکان	دهگان	یکان	دهگان
۶	۸	۷	۱	۲	۵
۰	۳	۹			

□ در عدد جدول بالا، هر رقم با حذف رقم‌های سمت راست و قرار دادن صفر به جای آن‌ها به صورت زیر خوانده می‌شود:

- ۹ تا یکی: نه
  - ۳ تا ده‌تایی: سی
  - ۰ در مرتبه‌ی صفر تا صد تایی: صفر
  - ۵ پنج تا هزار تایی: پنج هزار
  - ۲ دو تا ده هزار تایی: بیست هزار
  - ۰ یکی صد هزار تایی: صد هزار
  - ۷ هفت تا یک میلیون تایی: هفت میلیون
  - ۸ هشت تا ده میلیون تایی: هشتاد میلیون
  - ۶ شیش تا صد میلیون تایی: شیصد میلیون
- در مرتبه‌ی دهگان: $۶ \times 1000 = 6000$
- در مرتبه‌ی یکان: $۸ \times 100 = 800$
- در مرتبه‌ی ده‌تایی: $۷ \times 10 = 70$
- در مرتبه‌ی یکی: $۰ \times 1 = 0$

□ با توجه به رابطه‌ی بالا، می‌بینیم که: ارزش هر رقم ده برابر ارزش رقم سمت راست خود می‌باشد و ارزش هر طبقه هزار برابر ارزش طبقه‌ی قبل خودش می‌باشد که به الگوی ده معرف است.

عدد جدول بالا خوانده می‌شود:

پارهه: ۶۸۷,۱۲۵,۰۳۹

با حروف: شیصد و هشتاد و هفت میلیون و صد و بیست و پنج هزار و سی و نه

در هر عدد، اولین رقم سمت راست (یکان) کمترین ارزش مکانی را دارد و رقم سمت چه بیشترین ارزش مکانی را دارد.
با توجه به الگو و رابطه‌ای که بین رقم‌های یک عدد وجود دارد، می‌توانیم یک عدد را به صورت گسترده بنویسیم.

$$873295 = 800000 + 70000 + 3000 + 200 + 90 + 5$$

دسته‌بندی عددها

□ به چند الگو در مورد دسته‌بندی عددها توجه کنید.

مجموعه‌های عددی حسابی:

مجموعه‌های عددی طبیعی:

مجموعه‌های زوج:

مجموعه‌های فرد:

مجموعه‌های طبیعی یک رقمی: از ۱ تا ۹، نه تا می‌باشد.

مجموعه‌های طبیعی دورقمی: از ۱۰ تا ۹۹، نود تا می‌باشد.

۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ...

۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ...

۲، ۴، ۶، ۸، ۱۰، ...

۱، ۳، ۵، ۷، ۹، ۱۱، ...

$99 - 9 = 90$

فصل اول

$$999 - (90+9) = 900$$

$$9999 - (900+90+9) = 9000$$

مجموعه عددهای طبیعی سه رقمی: از ۱۰۰ تا ۹۹۹، نهصد تا می‌باشد.
مجموعه عددهای طبیعی چهار رقمی از ۱۰۰۰ تا ۹۹۹۹، نه هزار تا می‌باشد.
شما نیز با استفاده از الگوی بالا، تعداد عددهای پنج رقمی، شش رقمی و ... را به دست آورید.

□ چند رقم به ما داده می‌شود و می‌خواهیم بدانیم با آن رقم‌ها چند تا عدد «دورقمی»، «سه رقمی» و ... می‌توانیم بنویسیم.

مسئلہ ۱. با رقم‌های «۵، ۶، ۳، ۹» چند تا عدد دورقمی می‌توانیم بنویسیم؟

اول: عددهای دورقمی دارای مرتبه‌های یکان و دهگان می‌باشند. پس هر یک از رقم‌ها یک بار در یکان و یک بار در دهگان قرار می‌گیرند. چون چهار رقم داریم، پس هر رقم چهار بار در یکان‌ها و چهار بار در دهگان‌ها قرار می‌گیرند. به الگوی نوشتن اعداد توجه کنید. تمام حالت‌های ممکن را با نظم و ترتیب مشخص می‌نویسیم.

۹۵	۳۵	۶۵	۵۵	رقم ۵ در یکان‌ها
۹۶	۳۶	۶۶	۵۶	رقم ۶ در یکان‌ها
۹۳	۳۳	۶۳	۵۳	رقم ۳ در یکان‌ها
۹۹	۳۹	۶۹	۵۹	رقم ۹ در یکان‌ها
↓	↓	↓	↓	رقم ۵ در دهگان‌ها
				رقم ۶ در دهگان‌ها
				رقم ۳ در دهگان‌ها
				رقم ۹ در دهگان‌ها

با توجه به الگوی بالا، با چهار رقم داده شده می‌توانیم ۱۶ عدد دورقمی بنویسیم.

دوم: تعداد حالت‌ها را در هم ضرب می‌کنیم.

مسئلہ ۲. با رقم‌های «۲، ۰، ۷، ۴» چند تا عدد سه رقمی می‌توان نوشت؟

۱۶ تعداد دفعاتی که $\times$ تعداد دفعاتی که هر

هر رقم در یکان‌ها رقم در دهگان‌ها قرار

قرار می‌گیرد. می‌گیرد.

صدگان   **دهگان**   **یکان**

دهگان	دهگان	یکان
۲	۲	۲
۷	۰	۰
۴	۷	۷
	۴	۴

$$\frac{2}{\text{}} \quad \frac{2}{\text{}} \quad \frac{2}{\text{}} \\ \frac{7}{\text{}} \quad \frac{0}{\text{}} \quad \frac{0}{\text{}} \\ \frac{4}{\text{}} \quad \frac{7}{\text{}} \quad \frac{7}{\text{}}$$

$$4 \times 4 \times 4 = 48$$

در این مثال «صفر» در صدگان قرار نمی‌گیرد. چون صفر در سمت چپ عدد به حساب نمی‌آید.

هرگاه عددهای خواسته شده زوج یا فرد باشد، دقّت کنید که فقط رقم‌های زوج یا فرد به تناسب در سمت راست عدد (یکان) قرار می‌گیرند.

مسئلہ ۳. با رقم‌های «۹، ۶، ۵، ۲، ۴» چند تا عدد دورقمی زوج می‌توان نوشت؟

دهگان   **یکان**

۹	۶
۶	۲
۵	۴
۲	
۴	

$$\frac{9}{\text{}} \quad \frac{6}{\text{}} \\ \frac{6}{\text{}} \quad \frac{2}{\text{}} \\ \frac{5}{\text{}} \quad \frac{4}{\text{}} \\ \frac{2}{\text{}} \quad \frac{}{\text{}} \\ \frac{4}{\text{}} \quad \frac{}{\text{}}$$

$$3 \times 5 = 15$$

صدگان	دهگان	یکان
۳	۳	۳
۶	۰	۹
۹	۶	
۲	۹	
	۲	

$$= ۴۰ \text{ حالت} \times ۵ \text{ حالت} \times ۴ \text{ حالت}$$

۴. با رقمهای «۳، ۰، ۶، ۹» چند تا عدد سه رقمی فرد می‌توان نوشت؟

تعداد عددها بدون تکرار (رقمهای فرد)

□ اگر در نوشنوند عددها، رقم تکراری مجاز نباشد، به صورت زیر عمل می‌کنیم:

الگوی مقابل همان الگویی است که در صفحه‌ی قبل برای نوشنوند عدد دورقیمی به کار بردیم.

۹۵	۳۵	۶۵	۵۵
۹۶	۳۶	۶۶	۵۶
۹۳	۳۳	۶۳	۵۳
۹۹	۳۹	۶۹	۵۹

در این الگویی بینیم در هر ردیف یک عدد با رقمهای تکراری نوشته شده است که آن‌ها را درون یک خط بسته قرار داده‌ایم. پس: با چهار رقم «۵، ۶، ۳، ۹» دوازده عدد بدون تکرار رقمهای فرد می‌توان نوشت.

در این صورت برای به دست آوردن تعداد عددها بدون تکرار رقمهای، از بالاترین مرتبه تعداد حالت‌هایی که برای هر رقم ایجاد می‌شود را قرار می‌دهیم و در مرتبه‌های بعدی به ترتیب یک واحد از تعداد حالت‌های قبلی کم می‌کنیم.

۱. با رقمهای «۷، ۳، ۶، ۴» چند تا عدد ۳ رقمی بدون تکرار رقمهای فرد می‌توان نوشت؟

$$\begin{array}{cccc} & \text{یکان} & \text{دهگان} & \text{صدگان} \\ & ۴ & \times & ۳ \times ۲ = ۲۴ \end{array}$$

۲. با رقمهای «۶، ۵، ۷، ۲» چند تا عدد ۳ رقمی بدون تکرار رقمهای فرد می‌توان نوشت؟

$$\begin{array}{cccc} & \text{یکان} & \text{دهگان} & \text{صدگان} \\ & ۴ & \times & ۴ \times ۳ = ۴۸ \end{array}$$

در این مثال در صدگان می‌بایست ۵ حالت ایجاد شود. اما چون صفر در سمت چپ عدد خوانده نمی‌شود، برای آن ۴ حالت می‌نویسیم، سپس در دهگان یک حالت از ۵ حالت کم می‌کنیم.

تعیین تعداد عددهای یک مجموعه عددی

□ برای تعیین تعداد عددهای یک مجموعه‌ی عددی متولی که اولین عدد و آخرین عدد آن مشخص می‌شود، به صورت زیر عمل می‌کنیم.

الف: اگر از اولین عدد تا آخرین عدد نظر باشد، (اولین و آخرین عددها جزو مجموعه‌ی عددی باشند) از فرمول زیر استفاده می‌کنیم:

$$\text{تعداد عددها} = 1 + (\text{اولین عدد} - \text{آخرین عدد})$$

فصل اول

۱. از عدد ۹۷ تا عدد ۲۰۵۶ چند تا عدد داریم؟

$$(2056 - 97) + 1 = 1960$$

ب: اگر تعداد عدهای بین اولین عدد و آخرین عدد مورد نظر باشد، (اولین و آخرین عدها جزو مجموعه‌ی عددی نباشند) از فرمول زیر استفاده می‌کنیم:

$$\text{تعداد عدها} = 1 - (\text{اولین عدد} - \text{آخرین عدد})$$

۲. بین عدهای ۹۷ و ۲۰۵۶ چند تا عدد داریم؟

$$(2056 - 97) - 1 = 1958$$

ج: هرگاه تعداد عدهای زوج یا فرد یک مجموعه‌ی عددی متوالی خواسته شود، از فرمول‌های زیر کمک می‌گیریم:

- برای تعیین تعداد عدهای زوج:

$$\text{تعداد عدهای زوج} = \frac{1}{2} + (\text{اولین عدد زوج مجموعه} - \text{آخرین عدد زوج مجموعه})$$

۳. از عدد ۲۸ تا عدد ۹۵ چند تا عدد زوج وجود دارد؟

$$(94 - 28) \div 2 + 1 = 34$$

- برای تعیین تعداد عدهای فرد:

$$\text{تعداد عدهای فرد} = \frac{1}{2} + (\text{اولین عدد فرد مجموعه} - \text{آخرین عدد فرد مجموعه})$$

۴. بین عدهای ۴۶۸ و ۵۲۲ چند تا عدد فرد وجود دارد؟

$$(521 - 469) \div 2 + 1 = 27$$

* الگو یابی - رابطه‌ی بین عددها

۱- یک اتوبوس شرکت واحد در ایستگاه اول یک نفر مسافر سوار کرد. سپس در ایستگاه‌های بعدی، در هر ایستگاه سه برابر مسافران ایستگاه قبل سوار شدند. در صورتی که در هیچ یک از ایستگاه‌ها مسافری پیاده نشده باشد، در ایستگاه چهارم اتوبوس چند نفر مسافر دارد؟

- ۳۷ (۴)   ۴۰ (۳)   ۳۰ (۲)   ۲۷ (۱)

٢- اعداد دویه دا با الگوی، شمودن ۱۰۰ تا ۱۰۰۱ تا ادامه می‌دهیم. عدد نهم چند است؟

- 1200 (4)   1000 (3)   1100 (2)   900 (1)

۳- اگر از عدد ۱۰۰ شروع کنیم و ۵۰ تا ۵۰ تا شمارش کنیم تا عدد ۵۰۰، چند تا عدد شمارش کرده‌ایم؟

- ۸ (۴) ۱۰ (۳) ۹ (۲) ۱۶ (۱)

۴- سامان تصمیم گرفت روزهای تعطیل عید یک کتاب علمی ۲۰۰ صفحه‌ای را مطالعه کند. روز اول ۲۰ صفحه مطالعه کرد. سپس هر روز ۱۰ صفحه بیشتر از روز قبل مطالعه کرد. سامان در روز چندم کتاب را تمام کرده است؟

- ۱) پنجم ۲) دهم ۳) نهم ۴) چهارم

^٥- عدد شیشین ابن الگو کدام است؟

- ۲۳۲ (۴) ۱۶۲ (۳) ۱۵۱ (۲) ۱۶۶ (۱)

۶- نازنین در حال نوشتن الگوی عددی زیر بود. هنگامی که به عدد چهارم رسید، ناگهان خودنویس او جوهر پس داد و روی آن عدد را پوشاند. به نظر شما آن عدد کدام است؟

- 三 12 48 768

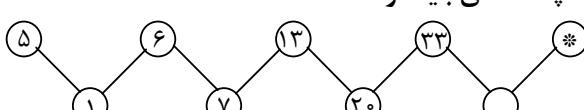
۷- با توجه به اینطورهای که بسیار اعداد وجود دارد، به حای علامت؟» «جه عددی، قاریه، گردید؟

- ١٤ ٨ ٣٤ ١٢ ٣ ١٦

۸- بین زمان‌های زیر از راست به چپ رابطه‌ای برقرار است. آن رابطه را کشف کنید و بگویید ساعت بعدی چند است؟
..... ساعت ۱۵ و ۵ دققه ← ساعت ۲ و ۱۰ دققه ← ساعت ۴ و ۱۵ دققه ←

- (١) ٢٠ دققه ٨٢ دقيقه (٣) ٤٠ دققه ٨٤ دقيقه (٤) ٢٨ دققه ١٠ دقيقه

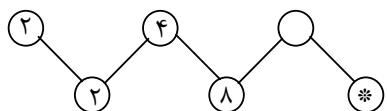
۹- با توجه به این اعداد، که بین اعداد $\sqrt{2}$ و $\sqrt{3}$ دارند، $\sqrt{2} + \sqrt{3}$ عددی باید نوشت؟

- ۸۶ (۴) ۸۳ (۳) ۷۳ (۲) ۵۳ (۱)

فصل اول

۱۰- با توجه به رابطه‌ی بین عددها در الگوی زیر، به جای * چه عددی قرار می‌گیرد؟

۵۱۲ (۴)

۲۶۵ (۳)

۲۵۶ (۲)

۳۲ (۱)

۱۱- اگر روز سوم تیرماه سه‌شنبه باشد، روز بیست و هفتم تیرماه همان سال کدام روز هفته است؟

۴) دوشنبه

۳) جمعه

۲) چهارشنبه

۱) سه‌شنبه

در هر یک از الگوهای عددی سؤال‌های ۱۲ تا ۱۷ بین عددها رابطه‌ای وجود دارد. آن رابطه را کشف کنید و به جای علامت «؟» جواب درست را از بین گزینه‌ها انتخاب کنید.

۱، ۱، ۲، ۴، ۷، ۱۱، ۹

-۱۲

۱۶ (۴)

۲۰ (۳)

۱۸ (۲)

۲۲ (۱)

۳، ۳۰، ۳۰۰، ۹

-۱۳

۳۰۰۰۰ (۴)

۳۰۰۰ (۳)

۶۰۰ (۲)

۴۰۰ (۱)

۵، ۲۰، ۶۰، ۱۲۰، ۱۲۰، ۹

-۱۴

۲۴۰ (۴)

۴۰ (۳)

۰ (۲)

۶۰ (۱)

(۱۱، ۱۱)، (۱۲، ۲۱)، (۲۳، ۹)

-۱۵

۳۵ (۴)

۳۴ (۳)

۳۲ (۲)

۳۳ (۱)

(۲، ۴)، (۳، ۹)، (۴، ۱۶)، (۵، ۹)

-۱۶

۲۵ (۴)

۳۰ (۳)

۱۵ (۲)

۲۰ (۱)

۶۰، ۲۰، ۱۰، ۹

-۱۷

۰ (۴)

۱۰ (۳)

۱۵ (۲)

۵ (۱)

۱۸- صبا الگوی عددی زیر را نوشته است. اما در نوشتن یکی از عددها اشتباه کرده است. با کشف رابطه‌ی بین اعداد معلوم

۲۰۰، ۱۹۲، ۱۸۴، ۱۷۸، ۱۶۸

کنید کدام عدد اشتباه است و عدد درست به جای آن کدام است؟

۱۷۰ - ۱۶۸ (۴)

۱۸۲ - ۱۸۴ (۳)

۱۷۶ - ۱۷۸ (۲)

۱۹۰ - ۱۹۲ (۱)

۴، ۱۲، ۳۶، ۱۰۹

در الگوی عددی زیر کدام عدد باید تغییر کند تا رابطه‌ی بین عددها یکسان بماند؟

۱۰۹ (۴)

۳۶ (۳)

۱۲ (۲)

۴ (۱)

۲۰- در یک الگوی عددی، هر عدد ۴ واحد بیشتر از عدد ماقبل خود می‌باشد. اگر سومین عدد ۱۸ باشد، مجموع اولین و

پنجمین عدد چند است؟

۲۸ (۴)

۴۰ (۳)

۲۲ (۲)

۳۶ (۱)

۲۱- در یک الگوی عددی، هر عدد دو برابر عدد ما قبل خود است. اگر دومین عدد آن مجموعه ۲۴ باشد، اختلاف اولین و

چهارمین عدد چند است؟

۸۴ (۴)

۹۶ (۳)

۷۲ (۲)

۱۸۰ (۱)

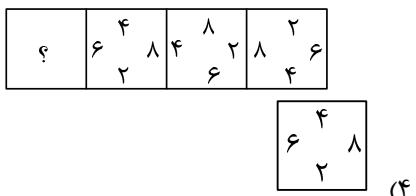
-۲۲- عدد های متوالی، از ۱ تا ۱۲ یک دشته داشتند. مجموع دو عدد اول برای چندمین عدد آن دشته است؟

- ۱) پنجمین ۲) ششمین ۳) هفتمین ۴) هشتمین

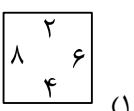
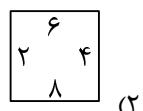
۲۳- عدد های زوج متوالی از ۸ تا ..... یک رشته را تشکیل داده اند. اگر آخرین عدد سه برابر سومین عدد باشد، عدد ماقبل آخر چند است؟

- ۳۴ (۴)   ۳۲ (۳)   ۳۵ (۲)   ۳۶ (۱)

۲۴- عددی‌های داخل جدول به نحوی پاهم ارتباط دارند. کدام دسته از اعداد گزینه‌ها باید در خانه‌ی خالی جدول قرار بگیرد؟

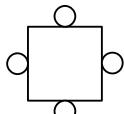

- ۸

* الگو یابی - رابطه‌ی بین شکل‌ها

۲۵- مطابق شکل در پیرامون مربع و در مجاورت هر ضلع یک دایره قرار دارد. اگر پنج مربع در یک ردیف و چسبیده به هم رسم کنیم، در اطراف (پیرامون) شکل چند دایره خواهیم داشت؟

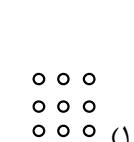
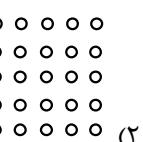
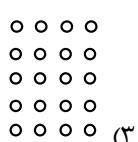
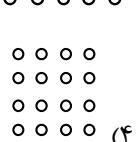

- 10 (4) 16 (3) 20 (2) 12 (1)

شکا اول

شکل یعنی

۲۶- اگر شکل اوّل با ۴ دایره درست شده باشد و شکل بعدی که می‌بینیم، شکل پنجم باشد و بخواهیم در آن شکل سوم را پیدا کنیم، آن شکل (شکل سوم) کدام گزینه است؟

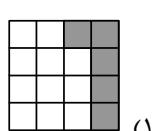
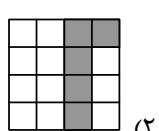
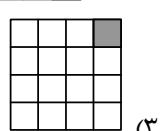
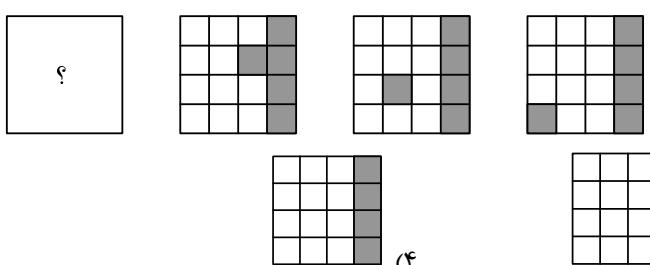

۲۷- اگر سیاه کردن خال‌های سفید را به همین ترتیب ادامه دهیم، در چندمین شکل تمام خال‌ها سیاه می‌شوند؟

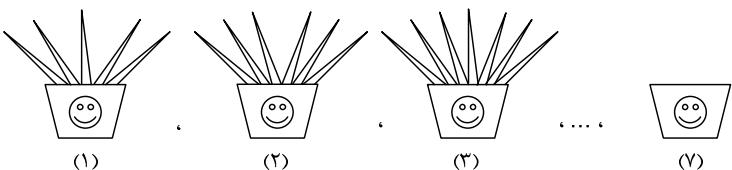

- ۱) شکل چهارم ۲) شکل سوم ۳) شکل پنجم ۴) شکل هشتم

۲۸- بین شکل‌های زیر، از راست به چپ رابطه‌ای وجود دارد. آن رابطه را کشف کنید و شکلی را که باید به جای علامت سوال قرار بگیرد، از بین چهار گزینه بیدا کنید.

۲۹-اگر شکل‌ها به همین ترتیب ادامه پیدا کنند، تعداد برگ‌ها در گلدان هفتم چند تاست؟

۱۴ (۴)

۱۱ (۳)

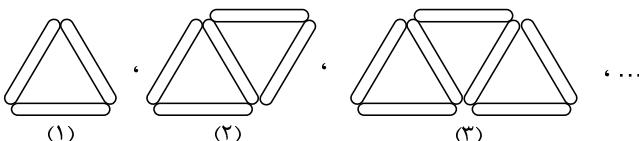
۱۲ (۲)

۱۰ (۱)

متن زیر را به دقّت بخوانید و به سؤالات ۳۰ تا ۳۲ پاسخ دهید.

تعدادی چوب نازک هم‌اندازه داریم. می‌خواهیم با استفاده از این چوب‌ها شکل‌های مختلف بسازیم. توجه داشته باشید که هنگام ساختن شکل‌ها چوب‌ها روی هم قرار نمی‌گیرند و چوبی شکسته نمی‌شود.

۳۰-اگر ساختن مثلث‌ها را به همین ترتیب ادامه دهیم، برای ساختن شکل ششم، از چند چوب نازک استفاده کرده‌ایم؟

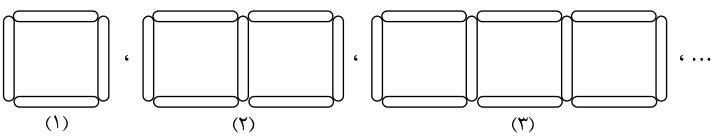
۱۶ (۴)

۹ (۳)

۱۸ (۲)

۱۳ (۱)

۳۱-شکل نهم از چند چوب نازک درست شده است؟

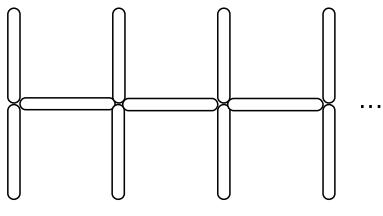
۳۱ (۴)

۲۸ (۳)

۲۷ (۲)

۳۶ (۱)

۳۲-اگر با چوب‌ها بخواهیم مطابق شکل زیر نرده‌ای بسازیم که طول نرده برابر ۱۶ چوب باشد، نرده با چند چوب درست می‌شود؟

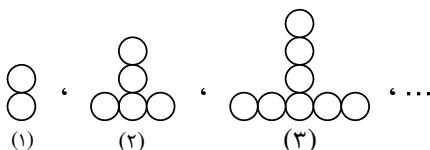
۶۴ (۱)

۴۸ (۲)

۸۰ (۳)

۵۰ (۴)

۳۳-به الگوی زیر توجه کنید. شکل دهم از چند دایره درست شده است؟

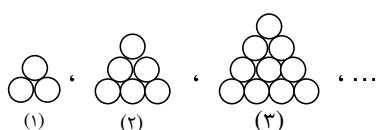
۲۹ (۲)

۲۰ (۱)

۲۷ (۴)

۳۹ (۳)

۳۴-با توجه به الگویی که بین شکل‌ها وجود دارد، شکل ششم از چند دایره تشکیل شده است؟

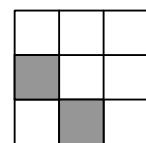
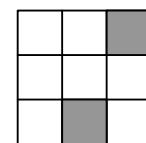
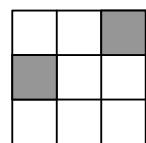
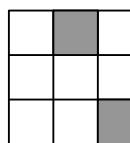
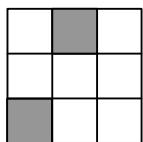
۲۶ (۲)

۲۱ (۱)

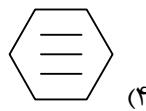
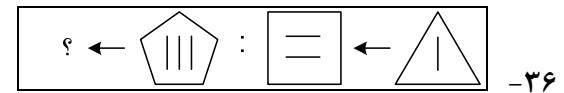
۲۵ (۴)

۲۸ (۳)

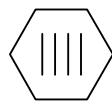
-۳۵- کدام یک از شکل‌های داده شده در گزینه‌ها را می‌توانیم با چرخاندن در صفحه، بر شکل رو به رو منطبق کنیم؟

در سؤال‌های ۳۶ و ۳۷ بین دو شکل سمت راست داخل مستطیل رابطه‌ای برقرار است. همان رابطه بین شکل سوم و یکی از چهار شکل داده شده در گزینه‌ها وجود دارد. شکل صحیح کدام گزینه است؟

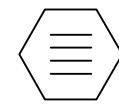
(۴)

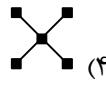
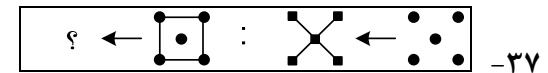
(۳)

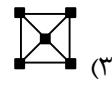
(۲)

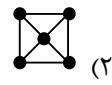
(۱)

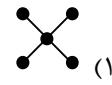
(۴)

(۳)

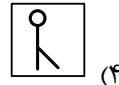

(۲)

(۱)

در سؤال‌های ۳۸ و ۳۹ با چرخاندن شکل سؤال، یکی از شکل‌های گزینه‌ها حاصل می‌شود. آن شکل کدام یک از شکل‌های داده شده در گزینه‌ها است؟

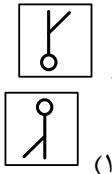
(۴)

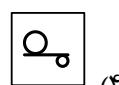
(۳)

(۲)

-۳۸

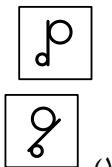
(۴)

(۳)

(۲)

-۳۹

-۴۰- در علوم می‌خوانیم که در طبیعت موجودات ریز ذره‌بینی به نام باکتری‌ها در هر ۲۰ دقیقه در شرایط مساعد یک بار تکثیر می‌شوند و یک باکتری به دو باکتری، دو باکتری به چهار باکتری و ... تبدیل می‌شود. با توجه به الگوی رشد باکتری‌ها بعد از دو ساعت یک باکتری به چند باکتری تبدیل خواهد شد؟

$$0 \rightarrow \infty \rightarrow \infty\infty \rightarrow \dots$$

۱۲۸ (۴)

۱۶ (۳)

۶۴ (۲)

۳۲ (۱)

-۴۱- در مسیر نقطه‌ای زیر نقطه‌هایی به فاصله‌های یکسان وجود دارد. یک کانگورو روی نقطه‌ی «آ» ایستاده است. سپس شروع به حرکت می‌کند. با توجه به الگوی حرکت کانگورو، در جهش چندم روی نقطه‌ی «م» قرار می‌گیرد؟

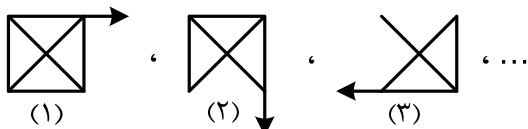
(۴) جهش هشتم

(۳) جهش ششم

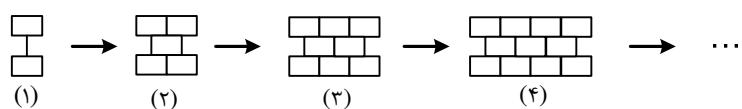
(۲) جهش پنجم

(۱) جهش هفتم

-۴۲- شکل بعدی کدام است؟

-۴۳- با توجه به الگوی داده شده در کاشی‌کاری یک دیوار، در مرحله‌ی پانزدهم چند کاشی به کار رفته است؟

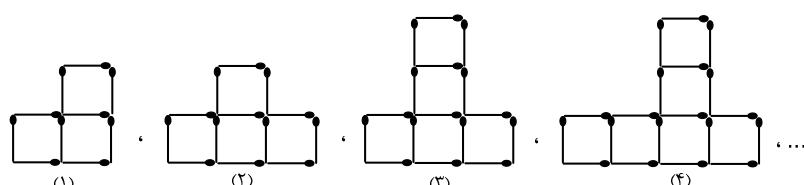
۳۸ (۴)

۴۰ (۳)

۴۵ (۲)

۴۴ (۱)

-۴۴- در الگوی هندسی داده شده، شکل دهم از چند مریع و چند چوب‌کبریت درست شده است؟

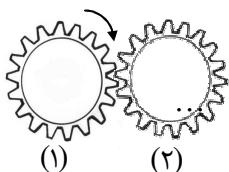
۴۰ - ۱۰ (۴)

۳۱ - ۱۰ (۳)

۳۷ - ۱۲ (۲)

۳۶ - ۱۲ (۱)

-۴۵- دندانه‌های این چرخ‌ها باهم درگیر هستند. اگر چرخ اوّل در جهت فلش بچرخد، چرخ چندم نیز در همان جهت (جهت چرخ (۱) می‌چرخد؟

۲۸ (۲)

۱۰۰ (۱)

۴۵ (۴)

۶۶ (۳)

-۴۶- عددهای داخل هر مریع، مساحت آن است. با توجه به الگو، مساحت مریع شماره‌ی ۲۰ چند است؟

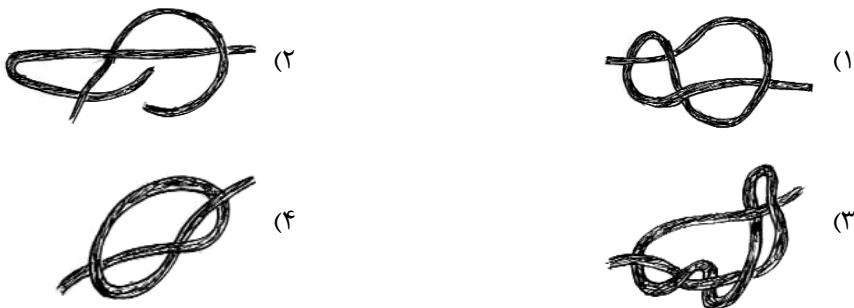
۳۶۱ (۴)

۴۰۰ (۳)

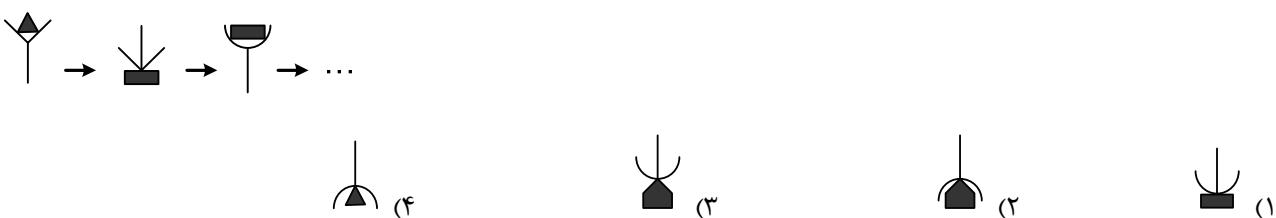
۴۴۰ (۲)

۸۰ (۱)

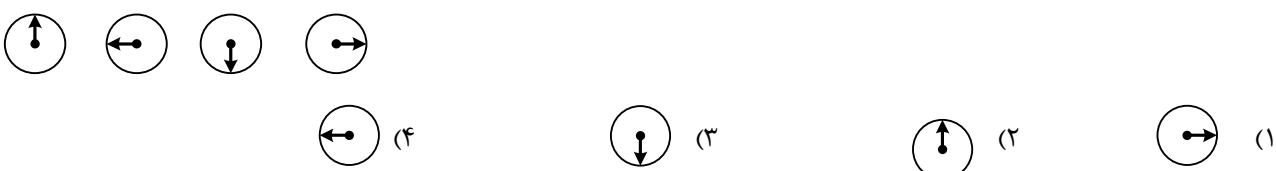
۴۷- با کشیدن دو سر طناب‌ها، کدام گره کامل نمی‌شود؟

۴۸- شکل بعدی کدام است؟

۴۹- بین شکل‌ها از چپ به راست رابطه‌ای وجود دارد که اگر ادامه یابد، شکل بعدی یکی از شکل‌های گزینه‌ها خواهد بود.
آن شکل کدام است؟

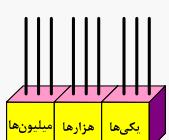
۵۰- اگر شش ضلعی‌های زیر را به همین ترتیب کنار هم قرار دهیم تا دهمین شش ضلعی، جمعاً چند چوب کبریت خواهیم داشت؟

* عدد نوبتی

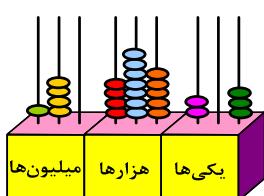
متن زیر را بخوانید و به سؤالات ۵۱ تا ۵۵ پاسخ دهید.

چرتکه‌ی زیر ۹ میله دارد و در هر میله‌ی آن می‌توانیم حداً کثر ۹ مهره‌ی چرتکه قرار دهیم و با آن عده‌ها و ارزش مکانی رقم‌های یک عدد را نمایش دهیم.

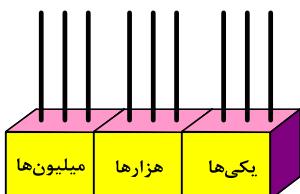

۵۱- چرتکه‌ی مقابله چه عددی را نشان می‌دهد؟

- ۱) چهارده میلیون و چهارصد و هفتاد و پنج هزار و دویست و سه
- ۲) صد و چهل میلیون و چهارصد و هفتاد و پنج هزار و دویست و سه
- ۳) صد و چهل میلیون و چهارصد و هفتاد و پنج هزار و بیست و سه
- ۴) چهارده میلیون و چهارصد و هفتاد و پنج هزار و بیست و سه

-۵۲- با ۲۶ مهره‌ی چرتکه که در اختیار داریم، بزرگ‌ترین عددی که می‌توانیم با چرتکه‌ی زیر بسازیم چند است؟

- (۱) ۹۰۸۷۲۰۰۰۰
- (۲) ۹۸۷۰۲۰۰۰۰
- (۳) ۹۸۷۲۰۰۰۰۰
- (۴) ۹۹۸۰۰۰۰۰۰

-۵۳- اگر ۱۸ مهره‌ی چرتکه داشته باشیم و با آن‌ها بخواهیم روی چرتکه، کوچک‌ترین عدد بدون تکرار رقم‌ها را بسازیم، آن عدد کدام است؟

- (۱) ۱۰۹
- (۲) ۱۰۲
- (۳) ۱۸۹
- (۴) ۲۷۹

-۵۴- با ۳۱ مهره، روی چرتکه بزرگ‌ترین عدد فرد را می‌سازیم که به جز رقم صفر بقیه‌ی رقم‌ها تکراری نباشد. آن عدد کدام است؟

- (۱) نهصد و هشتاد و هفت میلیون و ششصد و ده هزار
- (۲) نهصد میلیون و هشت صد و هفتاد و شش هزار و یک
- (۳) صد و شصت و هفت میلیون و هشت صد هزار و نه
- (۴) نهصد و هشتاد و هفت میلیون و ششصد هزار و یک

-۵۵- با ۱۹ مهره، کوچک‌ترین عدد زوج سه رقمی که می‌توانیم روی چرتکه بسازیم کدام عدد است؟

- (۱) ۸۹۲
- (۲) ۲۹۸
- (۳) ۴۹۶
- (۴) ۱۹۸

-۵۶- پول‌های زیر را آرزو از پدرش گرفته است. او چند ریال از پدرش گرفته است؟

- (۱) ۱۶۲۰۰۰۰
- (۲) ۱۵۶۰۰۰۰
- (۳) ۲۱۰۶۰۰۰
- (۴) ۱۷۰۰۰۰۰

-۵۷- اگر عدد «ششصد و نود شش هزار و شصت و نه» را با رقم بنویسیم، کدام گزینه عدد درست را نشان می‌دهد؟

- (۱) ۶۹۶۶۰۹
- (۲) ۶۰۹۶۰۹
- (۳) ۶۹۶۰۶۹
- (۴) ۶۹۰۶۶۹

-۵۸- اوّلین رقم سمت چپ عددی در مرتبه‌ی دهگان میلیون قرار دارد. این عدد چند رقمی است؟

- (۱) ۷ رقمی
- (۲) ۹ رقمی
- (۳) ۸ رقمی
- (۴) ۱۰ رقمی

-۵۹- در عدد «۹۸۷۶۵۴۳۲۱» رقم ۶ در چه مرتبه‌ای قرار دارد؟

- (۱) صدگان هزار
- (۲) یکان میلیون
- (۳) دهگان هزار
- (۴) صدگان

-۶۰- در مورد رقم «۸» در عدد «۳۸۲۹۰۳۵۱» کدام گزینه درست است؟

- (۱) 8×1000000
- (۲) 80000000
- (۳) 8×10000000
- (۴) 800000000

-۶۱- در عدد «صد و پنج میلیون و هشتصد و سی و شش هزار و نهصد و چهل و دو» کدام رقم‌ها به ترتیب در مرتبه‌های «صدگان هزار و دهگان میلیون» قرار دارند؟

- (۱) ۱ و ۸
- (۲) ۳ و ۰
- (۳) ۶ و ۵
- (۴) ۰ و ۸

۶۲- اگر عدد «۴۱۳۵۰۶۷» را به صورت گسترده بنویسیم، رقم «۳» به کدام صورت نوشته می‌شود؟

- (۱) ۳۰۰۰۰   (۲) ۳۰۰۰   (۳) ۳۵۰۶۷   (۴) ۳۰۰۰۰۰

۶۳- نرگس عدد «۴۳۶۰۰۵۲۸۷» را روی تخته‌ی کلاس نوشت. معلم از او خواست پنج میلیون واحد به عددی که نوشته است اضافه کند. نرگس برای این کار کدام رقم‌ها را تغییر داده است؟

- (۱) فقط یکان میلیون
 (۲) یکان میلیون و دهگان میلیون
 (۳) دهگان میلیون و صدگان میلیون
 (۴) همه‌ی رقم‌ها را تغییر داده است.

۶۴- اگر به عدد «۴۰۸۹۷۶۳۰۲» صد هزار واحد اضافه کنیم، کدام رقم‌ها تغییر می‌کنند؟

- (۱) ۹ و ۷   (۲) ۹ و ۸   (۳) فقط ۹   (۴) ۹ و ۰

۶۵- در عدد نه رقمی زیر، ارزش مکانی رقمی که در $\square$ قرار می‌گیرد چند برابر ارزش مکانی رقمی است که در $\triangle$ قرار می‌گیرد؟

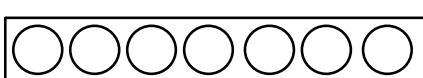
$$5 \square 70 \triangle 900$$

- (۱) هزار برابر   (۲) چهارصد برابر   (۳) صد هزار برابر   (۴) ده هزار برابر

۶۶- هفتاد و پنج هزار تا هزار تا از بیست و هشت هزار بیشتر است؟

- (۱) چهل و هشت   (۲) چهل و هفت   (۳) چهل و شش   (۴) چهل

۶۷- قرار است داخل هر یک از دایره‌های زیر یک رقم بنویسیم. اگر در مرتبه‌ی دهگان آن ۹، در مرتبه‌ی صدگان آن ۵، در مرتبه‌ی یکان هزار آن ۲ و در مرتبه‌ی صدگان هزار آن ۸ را بنویسیم و کوچک‌ترین رقم‌ها را داخل بقیه‌ی دایره‌ها بنویسیم، سپس رقم‌های عدد را باهم جمع کنیم.. چه عددی به دست می‌آید؟

- (۱) ۲۵   (۲) ۲۴   (۳) ۳۰   (۴) ۲۷

۶۸- یک عدد هشت رقمی بدون تکرار رقم‌ها داریم. که یکان آن ۵، دهگان هزار آن ۷ و یکان میلیون آن ۳ است. داخل دایره‌ها رقم‌هایی قراردادیم تا کوچک‌ترین عدد ممکن درست شد. مجموع رقم‌هایی که داخل دایره‌ها نوشته‌ایم چند است؟

- (۱) ۲۸   (۲) ۱۲   (۳) ۱۳   (۴) ۲۹

متن زیر را بخوانید و به سوال‌های ۶۹ و ۷۰ پاسخ دهید.

ماشین ورودی، خروجی زیر طوری عمل می‌کند که اگر عددی را وارد آن کنیم، بزرگ‌ترین عدد را با استفاده از رقم‌های آن عدد می‌سازد و از سمت دیگر خارج می‌کند.

۶۹- از خروجی «۱» کدام عدد خارج می‌شود؟

- (۱) ۷۶۵۳۰۲۰   (۲) ۷۵۶۰۰۳۲   (۳) ۷۰۰۳۵۶۷   (۴) ۷۶۵۳۲۰۰

فصل اول

۷۰- از ورودی «۲» چه عددی وارد ماشین شده است؟

۱) ۱۰۱۵۶۷۹
۲) ۱۱۵۶۷۰۹

۳) ۹۰۷۶۵۱۱
۴) هر یک از عددهای گزینه‌ها می‌تواند باشد.

۷۱- کوچک‌ترین عدد شش رقمی بدون تکرار رقم‌ها، کدام یک از اعداد زیر است؟

۱) ۱۰۲۳۴۵۶
۲) ۱۰۲۳۴۵
۳) ۰۱۲۳۴۵

۷۲- کوچک‌ترین عدد شش رقمی زوج بدون تکرار رقم‌ها، کدام یک از اعداد زیر است؟

۱) ۱۰۲۳۴۶
۲) ۱۰۲۴۵۶
۳) ۱۰۲۳۵۴

۱) ۱۰۲۳۴۵
۲) ۱۰۲۳۴۵

۷۳- بزرگ‌ترین عدد هشت رقمی فرد بدون تکرار رقم‌ها، کدام عدد است؟

۱) ۹۸۷۶۵۴۳۵
۲) ۹۸۷۶۵۴۲۳
۳) ۹۸۷۶۵۴۳۲

۱) ۹۸۷۶۵۴۳۱
۲) ۹۸۷۶۵۴۳۲

۷۴- کوچک‌ترین عدد ۷ رقمی که رقم‌های آن «۱، ۰، ۳، ۰، ۷، ۱، ۴» می‌باشند، در کدام گزینه درست نوشته شده است؟

۱) یک میلیون و ده هزار و سیصد و چهل و هفت

۲) یک میلیون و سه هزار و صد و چهل و هفت

۳) یک میلیون و صد هزار و سیصد و چهل و هفت

۷۵- شبنم تعداد اعداد پنج رقمی و سارا تعداد اعداد هفت رقمی را روی کارت‌های خودشان نوشتند و کارت‌هایشان را کنار هم قراردادند. کدام گزینه کارت‌های شبنم و سارا را درست نشان می‌دهد؟

۱) ۹۰۰۰۰۹ و ۹۰۰۰۰
۲) ۹۹۹۹۹۹۹ و ۹۹۹۹۹

۳) ۹۰۰۰۰۰ و ۹۰۰۰۹
۴) ۹۹۹۹۹۹۹ و ۹۰۰۰۹

۷۶- می‌دانیم که در بین اعداد دو رقمی، سه رقمی، چهار رقمی و ..... عددهایی وجود دارد که همه‌ی رقم‌هایشان مثل هم است. مانند «۳۳»، «۷۷۷» و ... با توجه به این الگو کدام گزینه درست است؟

۱) تعداد اعداد سه رقمی که رقم‌هایشان مثل هم است از تعداد اعداد چهار رقمی که رقم‌هایشان مثل هم است کمتر است.

۲) تعداد اعداد چهار رقمی که رقم‌هایشان مثل هم است چهل تا و تعداد اعداد پنج رقمی که رقم‌هایشان مثل هم است پنجاه تا است.

۳) تعداد اعداد پنج رقمی که رقم‌هایشان مثل هم است با تعداد اعداد چهار رقمی و تعداد اعداد سه رقمی که رقم‌هایشان مثل هم است مساوی است.

۴) مجموع تعداد اعداد سه رقمی و پنج رقمی که رقم‌هایشان مثل هم است برابر است با تعداد اعداد هشت رقمی که رقم‌هایشان مثل هم است.

۷۷- نیکو با رقم‌های «۳ و ۸ و ۵» تمام عددهای دو رقمی و نیکا با رقم «۴ و ۰ و ۸ و ۲ و ۶» تمام عددی چهار رقمی را نوشتند. آن‌ها روی هم چند تا عدد نوشته‌اند؟

۱) ۵۰۹
۲) ۵۱۰
۳) ۲۶۸
۴) ۶۲۸

۱)

۷۸- چند تا عدد دو رقمی می‌توانیم بنویسیم به طوری که یکان آن‌ها یکی از رقم‌های «۴، ۰، ۶، ۹» و دهگان آن‌ها یکی از رقم‌های «۹، ۳، ۱» باشد؟

۱) ۹۱
۲) ۸۲
۳) ۱۲۰۳
۴) ۶۴

۱)

-۷۹- با رقم‌های «۸ و ۲ و ۱» یک بار تمام عددهای سه رقمی و یکبار تمام عددهای سه رقمی بدون تکرار رقم‌ها را نوشتیم.
اختلاف این دو گروه عدد که نوشته‌ایم چند است؟

(۱) ۱۵   (۲) ۲۱   (۳) ۱۲   (۴) ۹

-۸۰- چند تا عدد دو رقمی وجود دارد که رقم یکان آن‌ها فرد و رقم دهگان آن‌ها زوج باشد؟

(۱) ۴۵   (۲) ۵۰   (۳) ۲۰   (۴) ۹۰

-۸۱- با رقم‌های کوچک‌تر از ۷ که صفر در بین آن‌ها نباشد، چندتا عدد دو رقمی زوج می‌توان نوشت؟

(۱) ۱۶   (۲) ۱۲   (۳) ۱۴   (۴) ۱۸

-۸۲- با رقم‌های «۱، ۰، ۶، ۹، ۴» چند تا عدد سه رقمی زوج می‌توان نوشت؟

(۱) ۶۰   (۲) ۷۵   (۳) ۱۲۵   (۴) ۴۸

-۸۳- با رقم‌های «۳، ۰، ۵، ۲، ۹» چند تا عدد دو رقمی بدون تکرار رقم‌ها می‌توانیم بنویسیم؟

(۱) ۱۵   (۲) ۱۶   (۳) ۲۵   (۴) ۲۰

- درون جدول زیر مساحت قاره‌های جهان نوشته شده است. با توجه به آن به سوالات ۸۴ تا ۸۶ پاسخ دهید.

قاره	مساحت به کیلومتر مربع
آسیا	۴۴۵۷۹۰۰۰
افریقا	۳۰۰۶۵۰۰۰
اقیانوسیه	۷۶۸۷۰۰۰
امریکا	۴۲۰۷۵۰۰۰
اروپا	۹۹۳۸۰۰۰

-۸۴- مساحت کدام قاره از سی میلیون کیلومترمربع بیشتر و از چهل میلیون کیلومترمربع کمتر است؟

(۱) اروپا   (۲) امریکا   (۳) افریقا   (۴) اقیانوسیه

-۸۵- کدام قاره کمترین مساحت را دارد؟

(۱) اقیانوسیه   (۲) اروپا   (۳) افریقا   (۴) امریکا

-۸۶- مساحت قاره‌ی آمریکا:

- (۱) از مساحت قاره‌ی آسیا بیشتر است.
 (۲) از مجموع مساحت‌های قاره‌های اروپا و اقیانوسیه کمتر است.
 (۳) از مساحت هر یک از چهار قاره‌ی دیگر بیشتر است.
 (۴) از مجموع مساحت‌های قاره‌های آفریقا و اقیانوسیه و اروپا کمتر است.

-۸۷- کدام یک از اعداد زیر، از بقیه بزرگ‌تر است؟

(۱) ۱۰۲۳۴۵۷   (۲) ۱۰۳۴۵۶۷۸   (۳) ۱۰۱۲۳۴۵۶   (۴) ۱۱۰۲۳۴۵۶

-۸۸- کدام یک از عددهای زیر از بقیه بزرگ‌تر است؟

- (۱) سی و سه میلیون و سه هزار
 (۲) سی میلیون و سیصد و سه هزار و سه
 (۳) سی و سه میلیون و سیصد و سه
 (۴) سی و سه میلیون و سه هزار و سه

فصل اول

پنجمین دوره مسابقات ایرانی ریاضی

۲۶

- ۸۹- کدام گزینه در مورد مقایسهٔ دو عدد درست است؟

۱) $555558 < 55586$	۲) $66000 > 600000$	۳) $999099 < 999909$
۴) $1111001 > 1111010$		

- ۹۰- از عدد ۶۶ تا عدد ۳۰۶۶ چند عدد داریم؟

۱) ۳۰۰۰	۲) ۳۰۰۱	۳) ۲۹۹۹	۴) ۳۱۳۲

- ۹۱- از عدد ۱۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰ چند عدد داریم؟

۱) ۹۹۹۰۰	۲) ۹۹۸۹۹	۳) ۱۰۰۱۰۰	۴) ۹۹۹۰۱

- ۹۲- از عدد ۱۰ تا عدد ۵۰ چند عدد وجود دارد که با رقم ۵ شروع و یا به رقم ۵ ختم می‌شوند؟

۱) ۱۰	۲) ۵	۳) ۴	۴) ۶

- ۹۳- از عدد ۲۰۰ تا عدد ۳۰۰ چند عدد وجود دارد که با رقم ۲ شروع و یا به رقم ۲ ختم می‌شوند؟

۱) ۱۰۱	۲) ۱۰۰	۳) ۹۹	۴) ۱۱۰

- ۹۴- درسا تصمیم گرفت تمام عدهای بین ۵۶۰ و ۲۷۴۵ را در دفتر ریاضی خود بنویسد، او چند عدد باید بنویسد؟

۱) ۲۱۸۶	۲) ۲۱۸۴	۳) ۲۱۸۵	۴) ۲۱۸۰

- ۹۵- چند عدد بین ۱۰۰ و ۳۰۰ وجود دارد که با رقم ۲ شروع و یا به رقم ۲ ختم می‌شوند؟

۱) ۱۰۰	۲) ۲۰۰	۳) ۱۱۰	۴) ۹۹

- ۹۶- برای یک نوع بازی جدید تعدادی مهره تهیه شده که عدهای از ۱۲ تا ۱۰۸ به ترتیب هر کدام روی یک مهره نوشته شده است. برای انجام بازی بابک مهره‌هایی با شماره‌ی زوج و کیوان مهره‌هایی با شماره‌ی فرد را برداشتند. هر کدام چند مهره برداشته‌اند؟

۱) بابک - ۴۸ کیوان - ۴۹	۲) بابک - ۴۹ کیوان - ۴۸

۳) بابک - ۴۹ کیوان - ۴۹	

- ۹۷- تعداد عدهای زوج از ۲۶۸ تا ۳۰۵ برابر است با ..... تا.

۱) ۱۹	۲) ۲۰	۳) ۱۸	۴) ۱۷

- ۹۸- چهار نفر از دانشآموزان کلاس چهارم مدرسهٔ اندیشمند نتایج کاری که انجام داده‌اند را روی صفحه‌های مقوایی نوشتن و آن‌ها را نمایش دادند. کدام یک از آن‌ها نتیجهٔ اشتباہی به دست آورده است؟

